

4037496 SHED / M : สาขาวิชา : สิ่งแวดล้อมศึกษา; ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา)

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม / อนุรักษ์ / สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม / ประชาชนท้องถิ่น / นครปฐม

เอี่ยมพร พูนขวัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม กรณีศึกษาองค์พระปฐมเจดีย์ : จังหวัดนครปฐม (THE PARTICIPATION OF LOCAL PEOPLE ON ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF MONUMENTS AND SITES : A CASE STUDY OF PHRA PATHOM CHEDI, NAKHONPATHOM PROVINCE.)
คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ : ศิริชัย ชินะดังกูร, Ph.D., รัชชานนท์ สุภพงศ์พิเชฐ, พบ.ด., วศิน ปลื้มเจริญ, ศษ.ม. 140 หน้า ISBN 974-664-090-9

ในปัจจุบันแหล่งศิลปกรรมหลายแห่งกำลังเสื่อมสภาพ และถูกทำลาย วิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่น่าจะได้ผลดีวิธีหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรง และได้รับผลประโยชน์ คือ ความภูมิใจ ความเชื่อมั่นศรัทธา รวมทั้งรายได้ที่เกิดขึ้นจากการที่นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชม

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น โดยการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดนครปฐม จำนวน 386 คน โดยเลือกเฉพาะประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การใช้สถิติร้อยละ (Percentage) สถิตินัยเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) และสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ระดับปานกลาง และพบว่าการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านบุคคลคือ ระยะเวลาที่พักอาศัย รายได้ ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม พฤติกรรมการรับข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมคือ การขาดความรู้ และการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีบทบาทร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้องตามโอกาสและเวลาที่เหมาะสม

จากผลการศึกษาครั้งนี้ประชาชนระบุว่าต้องการให้มีการจัดตั้งหน่วยงานท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมโดยวิธีต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การฝึกอบรม เป็นต้น รวมทั้งมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนก่อนกระทำกิจกรรมใดๆ กับแหล่งศิลปกรรม